

Expedient: 316/24

Expedient de gestió: 2024RCAL...

Número de registre: 2024/...

Recurrent: SP, S.L

Representant: JAS

Tribut: Impost sobre béns immobles

Data de presentació del recurs: 19/3/2024

El Consell Tributari, reunit en sessió de 23 de gener de 2025, coneixent del recurs presentat per SP, S.L, ha estudiat la proposta elaborada pel ponent designat a aquest efecte, adoptant el següent acord:

ANTECEDENTS DE FET

1.- A la data referenciada a l'encapçalament, l'interessat interposa recurs d'alçada contra les resolucions del gerent de l'Institut Municipal d'Hisenda (IMH) de declaració de responsabilitat subsidiària per afecció de béns referida al pagament de l'impost sobre béns immobles (IBI) dels exercicis 2013 i 2014 de diversos immobles situats a ... i que es detallen a continuació:

Acte impugnat / Rebut	Detall: Concepte	Identificador / Adreça Objecte
Resolució de gerent	impost béns immobles	...

2.- La societat SP, S.L. al·lega, de manera succinta, l'absència de deute per l'impost sobre béns immobles (IBI) dels immobles que va adquirir el 30 de setembre de 2021 que li podria ser legalment exigible. I com a fonament de la seva pretensió addueix dos arguments:

D'una banda, indica que l'administrador concursal de G, SL. va realitzar, entre altres, una transferència en data 29/09/2021 al compte designat per l'Ajuntament de Barcelona, per

import de 18.617,63€ i amb el següent concepte exprés: “PRIV. ESPECIAL ...”. Per tant, entén que havent-se pagat els deutes tributaris, amb reconeixement de crèdit amb privilegi especial, que gravaven les finques que la interessada va adquirir el 30 de setembre de 2021, la resta dels deutes que gravaven els immobles adquirits van quedar extingits o havien de seguir el seu curs en el judici concursal, amb la consideració legal que correspongués, sense que la mercantil recurrent pugui ser responsable del seu pagament.

D'altra banda, al·lega que el pla de liquidació, aprovat mitjançant interlocutòria de 24/01/2020, en el concurs de la societat G, SL, va establir expressament que la transmissió dels immobles que va adquirir en data 30 de setembre de 2021 es realitzaria *“lliure de càrregues/embaraments per crèdits concursals anteriors a la declaració del concurs, constituïdes a favor de crèdits concursals que no gaudeixin de privilegi especial conforme a l'article 90 de la Llei Concursal”*.

3.- De la documentació incorporada a l'expedient, els antecedents del mateix i l'informe de l'Institut Municipal d'Hisenda es desprèn la relació de fets següent:

- En data 1/06/2018 la societat G, SL va ser declarada en concurs de creditors per interlocutòria núm. 318/2018 del Jutjat Mercantil núm. 7 de Barcelona.

L'Ajuntament de Barcelona va acreditar el deute de la societat classificat segons la tipologia de crèdits establerta a l'article 269 del text refós de la Llei concursal, corresponent als IBIs de 2013 i 2014 de les finques relacionades la classificació en el 50% del seu import com a crèdit amb privilegi general i el restant 50% com a crèdit ordinari.

L'administrador concursal en data 10 de desembre de 2018 va presentar al Jutjat Mercantil núm. 7 l'informe dels textos definitius en què es reconeixia la totalitat i classificació del deute acreditat per l'Ajuntament de Barcelona.

- En el desenvolupament del procediment concursal, la fase de liquidació va ser declarada per interlocutòria del Jutjat mercantil núm. 7 de Barcelona, de data 26/9/2019, i conseqüentment, el 23/10/2019 l'administració concursal va presentar un pla de liquidació, que va ser aprovat per interlocutòria judicial de data 24/1/2020.

- En el marc de la fase de liquidació concursal esmentada, la societat SP, S.L va adquirir en data 30/09/2021 els immobles objecte de discussió mitjançant escriptura de compravenda atorgada davant el notari GVGB amb número del seu protocol 1697.
- En data 15 de gener de 2023 es va dictar interlocutòria número 20/2023 del Jutjat mercantil núm. 7 pel qual es va disposar la conclusió del procediment concursal.
- En data 4/4/2023, l'Institut Municipal d'Hisenda, d'acord amb l'art. 41.5 de la Llei 58/2003, del 17 de desembre, general tributària, i l'art. 61 del Reial decret 939/2005, de 29 de juliol, pel qual s'aprova el Reglament general de recaptació, va declarar fallit a la societat G, SL, titular del deute relacionat.
- En data 20/10/2023 l'Institut Municipal d'Hisenda va notificar a la societat SP, SL l'inici dels expedients de declaració de responsabilitat per afecció de béns, els números d'expedient dels quals són ... (referits als immobles ...). En data 18/12/2023 es van notificar els expedients ... (referits als immobles ...).
- En data 13/11/2023 la mercantil presenta els corresponents escrits d'al·legacions, respecte dels expedients ... (instàncies 2023/...), (instàncies 2023/...), El dia 13/4/2023 presenta al·legacions referides als expedients ... (instàncies 2023/...), ... En tots ells, la interessada al·lega, en suma, que no hi ha cap deute per l'impost sobre béns immobles que pugui ser reclamat per derivació de responsabilitat, ja que durant el procediment concursal de la societat G, SL ja es va abonar a aquesta administració tributària local la quantitat de 18.542,91 euros pels deutes de l'impost sobre béns immobles.
- En data 26/02/2024 es notifiquen les resolucions de declaració de responsabilitat per afecció de béns dels referits expedients per les quals es resol desestimar les al·legacions presentades.
- En data 19/03/2024, la societat interessada interposa un recurs d'alçada mitjançant la presentació de la instància 2024/....

4.- L'Institut Municipal d'Hisenda proposa l'estimació parcial del recurs.

FONAMENTS DE DRET

Primer.- El recurs d'alçada s'ha interposat dins el termini d'un mes a comptar des de l'endemà de la notificació de la resolució impugnada. Per tant, s'ha d'admetre el recurs d'acord amb el que disposa l'article 46.1 de la Llei 1/2006, de 13 de març, per la qual s'aprova el règim especial del municipi de Barcelona, d'acord amb l'article 14.2.c) del Reial decret legislatiu. 2/2004, de 5 de març, pel qual s'aprova el text refós de la Llei reguladora de la hisenda local.

Segon.- Per resoldre aquest recurs convé detallar, d'acord amb el que consta a l'expedient, les circumstàncies que envolten l'adquisició per la recurrent dels immobles situats al carrer ..., i que constitueixen l'objecte tributari de l'IBI dels exercicis 2013 i 2014 reclamat per l'Administració.

Així, el 26 de setembre de 2019 es va procedir a l'obertura de la fase de liquidació del concurs de G, SL, i en el necessari pla de liquidació proposat per l'administració concursal, es va preveure la realització de la massa activa, en particular l'indicat lot 2 corresponent als immobles transmesos per alguna de les següents formes a seguir per aquest ordre: (i) venda directa mitjançant adjudicació a la millor oferta, o (ii) subhasta judicial.

Tal com s'indica en els antecedents, en el marc de l'esmentada fase de liquidació concursal de venda directa mitjançant adjudicació a la millor oferta, l'empresa SP, S.L va adquirir en data 30/09/2021 els immobles objecte de discussió mitjançant escriptura de compravenda atorgada davant el notari GVGB amb número del seu protocol

Tercer.- Sosté SP, S.L que, en haver realitzat l'administrador concursal de G, SL (societat concursada transmissor dels immobles) una transferència, en data 29/09/2021, al compte de l'Ajuntament de Barcelona, per import de 18.617,63€, en concepte de “ PRIV. ESPECIAL ...”, quantitat que prèviament la recurrent va transferir a l'administrador concursal, va quedar liquidat l'únic deute que considerava pendent.

La recurrent al·lega, per tant, que *“la resta dels deutes que gravaven els immobles adquirits, van quedar extingides o havien de seguir el seu llit en el judici concursal, amb la*

consideració legal que correspongués, sense que la mercantil recurrent pugui ser responsable del seu pagament”.

Com seguidament es veurà, erra la recurrent en pronunciar-se en aquests termes ja que el pagament del deute corresponent al crèdit amb privilegi especial abans referit, de cap manera va produir l'extinció del deute restant corresponent a altres crèdits certificats per l'administració tributària municipal i reconeguts per l'administració concursal. Deute subsistent que es correspon amb l'IBI de 2013 i 2014 dels immobles adquirits per la societat recurrent, que en aquest cas i per virtut de la normativa tributària comporta una afecció real d'acord amb el que disposen els articles 60 i 64 del text refós de la Llei reguladora de les hisendes locals (TRLRHL) i l'article 79 de la Llei general tributària (LGT). En conseqüència, el deute anterior resulta exigible a l'adquirent del bé afecte d'acord amb el procediment establert.

L'article 64.1 del TRLRHL disposa que en els supòsits de canvi en la titularitat dels drets que constitueixen el fet imposable del mateix impost, els béns immobles objecte dels drets quedaran afectes al pagament de la totalitat de la quota tributària, en règim de responsabilitat subsidiària, en els termes previstos a la Llei general tributària.

La tutela singular de l'IBI meritat constitueix l'afecció real de l'objecte tributari de l'IBI (els immobles sobre els quals recau el dret real la titularitat dels quals constitueix el fet imposable) al pagament del deute tributari corresponent, amb independència de qui sigui el titular del dret que constitueix el fet imposable en un moment determinat. El fonament directe i específic d'aquesta afecció és a l'article 64 del TRLRHL, com ja hem assenyalat anteriorment.

Aquesta afecció de l'immoble al pagament del tribut es materialitza, amb independència de quina posició doctrinal s'adopti respecte de la seva naturalesa jurídica, en el fet que si el subjecte passiu no satisfà la seva obligació, l'adquirent ulterior del dret que constitueix el fet imposable, si és el cas –i que, per descomptat, no és subjecte passiu del tribut meritat anteriorment–, ha de respondre del pagament del deute.

L'article 41 LGT estableix, en relació amb la responsabilitat tributària que:

“La ley podrá configurar como responsables solidarios o subsidiarios de la deuda tributaria, junto a los deudores principales, a otras personas o entidades. A estos efectos, se considerarán deudores principales los obligados tributarios del apartado 2 del artículo 35 de esta ley.

2. Salvo precepto legal expreso en contrario, la responsabilidad será siempre subsidiaria.

3. Salvo lo dispuesto en el apartado 2 del artículo 42 de esta Ley, la responsabilidad alcanzará a la totalidad de la deuda tributaria exigida en período voluntario. Cuando haya transcurrido el plazo voluntario de pago que se conceda al responsable sin

realizar el ingreso, se iniciará el período ejecutivo y se exigirán los recargos e intereses que procedan.(...)

5. Salvo que una norma con rango de ley disponga otra cosa, la derivación de la acción administrativa para exigir el pago de la deuda tributaria a los responsables requerirá un acto administrativo en el que, previa audiencia al interesado, se declare la responsabilidad y se determine su alcance y extensión, de conformidad con lo previsto en los artículos 174 a 176 de esta ley. Con anterioridad a esta declaración, la Administración competente podrá adoptar medidas cautelares del artículo 81 de esta ley y realizar actuaciones de investigación con las facultades previstas en los artículos 142 y 162 de esta ley.

La derivación de la acción administrativa a los responsables subsidiarios requerirá la previa declaración de fallido del deudor principal y de los responsables solidarios.

6. Los responsables tienen derecho de reembolso frente al deudor principal en los términos previstos en la legislación civil.”

I l'article 43.1 d) LGT estableix que seran responsables subsidiaris del deute tributari els adquirents de béns afectes per llei al pagament del deute tributari en els termes de l'article 79 d'aquesta llei.

Així mateix, l'article 79.1 de la LGT disposa:

“1. Los adquirentes de bienes afectos por ley al pago de la deuda tributaria responderán subsidiariamente con ellos, por derivación de la acción tributaria, si la

deuda no se paga.”

En definitiva, l'immoble adquirit per SP, S.L estava subjecte al pagament de la totalitat de la quota de l'IBI pendent dels exercicis 2013 i 2014 en règim de responsabilitat subsidiària, en els termes previstos als articles 64 del TRLRHL i 79 de la LGT.

Quart.- D'altra banda, la mercantil interessada al·lega que el pla de liquidació en el concurs de G, SL, aprovat mitjançant interlocutòria de 24/01/2020, va establir expressament que la transmissió dels immobles que va adquirir en data 30 de setembre de 2021 es realitzaria *“lliure de càrregues/embargaments per crèdits concursals anteriors a la declaració del concurs, constituïdes a favor de crèdits concursals que no gaudeixin de privilegi especial conforme a l'article 90 de la Llei concursal”*. Per tant, entén que un cop abonades les quotes d'IBI que gaudien de privilegi especial, l'adquisició dels immobles de referència es feia lliure de càrregues i, per tant, no procedia iniciar cap procediment de derivació de responsabilitat per afecció de béns.

El pla de liquidació formulat per l'Administrador Concursal en data 23 d'octubre de 2019 i aprovat per interlocutòria del Jutjat Mercantil número 7 de Barcelona, de data 24 de gener de 2020, en què es relacionaven tots els béns i drets que componien la massa activa del concurs a la data d'emissió del referit pla, efectivament establia —a la seva pàgina 29 (foli 1.142 de l'expedient) en relació amb el procediment de liquidació del lot 2— relatiu a 13 habitatges al carrer ...-:

“3. PROCEDIMIENTO LIQUIDACIÓN DE LOS LOTES

A continuación, se detallan los distintos procedimientos de liquidación (PL en adelante) de los distintos Lotes a liquidar. Veamos:

3.1 LOTES 1 a 5

Para liquidar los Lotes 1 a 5 se presentan 3 fases. En el caso que no se consiguiera el objetivo de la primera Fase, el Lote objeto de la misma pasaría a liquidarse a la siguiente Fase y así sucesivamente. Veamos:

1) FASE 1: (i) Sub-fase 1.1: Presentación y recepción de ofertas y (ii) Sub-fase 1.2: Adjudicación del Lote a la mejor oferta recibida.

*La primera Fase consistirà en la Presentació y recepció de ofertes y la adjudicació del Lote a la mejor oferta recibida. En general, el procedimiento se compondrá de dos sub-fases, sucesivas en el tiempo; la primera, denominada sub-fase 1, consistente en un periodo en el que los ofertantes harán llegar a la AC, por las vías y requisitos que, a continuación se expondrán, las ofertas de compra de los activos incluidos en los Lotes referenciados, y la segunda, denominada sub-fase 2, por la que se adjudicarán los Lotes a la mejor oferta recibida. Asimismo, indicar que **la adjudicación-transmisión de los Lotes se realizará libre de cargas/embargos por créditos concursales anteriores a la declaración de concurso, constituidas a favor de créditos concursales que no gocen de privilegio especial conforme al artículo 90 de la LC.**”*

Tot i això, l'apartat 5 del referit Pla de Liquidació (foli 36 del Pla i 1.149 de l'expedient administratiu) indica:

*“5 NORMAS APLICABLES A TODAS LAS OFERTAS DEL PLAN DE LIQUIDACIÓN
1. Todos los impuestos, tasas, arbitrios, tributos, intereses y gastos relativos a la adjudicación o venta o transmisión de cada lote serán a cargo del adjudicatario o comprador. También aquellos que, no siendo susceptibles de asunción por el concurso por aplicación de las reglas de reconocimiento y pago de la LC, se hallen pendientes de pago, en concreto las cuotas del IBI y los gastos de comunidad.”*

Del tenor literal del referit Pla de liquidació es col·legeix únicament i, si és el cas, l'alliberament de les càrregues i embargaments.

Cinquè.- SP, S.L. al·lega també que en el moment de la compravenda constaven al Registre de la Propietat la inscripció de diversos embargaments travats a instàncies de l'Ajuntament de Barcelona pels IBIs dels pisos, que van ser cancel·lats pel Registre de la Propietat en execució de la interlocutòria dictada pel Jutjat Mercantil en data 8 de juliol de 2022, pel qual es va ordenar la cancel·lació dels referits embargaments.

En efecte, la interlocutòria del jutjat mercantil núm. 7, de data 8/07/2022, va acordar la cancel·lació de totes les càrregues i embargaments anteriors al concurs constituïdes a favor de crèdits concursals. Pel que fa als immobles transmesos existia al Registre de la Propietat una

anotació preventiva d'embargament de l'Ajuntament de Barcelona, per un import de 110.065,06 euros, efectuada mitjançant diligència núm. EX2013..., en data 22/04/2013 i prorrogada el 15/09/2017.

L'esmentada anotació, d'acord amb el que estableix l'article 86 de la Llei hipotecària, va caducar als quatre anys el 15/09/2021, amb anterioritat a la interlocutòria de 8/07/2022 de cancel·lació de càrregues. Però a més és important assenyalar que l'embargament preventiu de l'Ajuntament de Barcelona, per la data d'anotació al Registre de la Propietat el 22/04/2013, correspon a un deute anterior als exercicis 2013 i 2014, ja que a la data d'anotació de l'embargament l'IBI del 2013 estava en període voluntari de cobrament i l'IBI del 2014 ni tan sols s'havia meritat.

En conseqüència, la cancel·lació de càrregues de cap manera va suposar l'extinció dels deutes tributaris pendents, per la qual cosa legítimament l'Ajuntament de Barcelona podia reclamar, pel procediment oportú –de la derivació de responsabilitat- i amb el límit de la prescripció, aquells deutes que continuaran existint, com és el cas dels deutes per IBI dels exercicis 2013 i 2014 que ens ocupen.

L'anterior deixa clar que el recurrent, com a adquirent, ha de pagar el deute que li reclama l'Ajuntament de Barcelona en concepte de quotes de l'IBI dels anys 2013 i 2014.

Però a més, la mercantil recurrent era coneixedora de l'obligació d'assumir el pagament dels IBI pendents de pagament pel fet que en la mateixa escriptura pública de compravenda en virtut de la qual va adquirir els immobles dels quals aquells IBIs porten causa –escriptura atorgada el 30 de setembre de 2021, és a dir, en data posterior a l'aprovació del Pla de liquidació, davant el Notari de Barcelona GVGB sota el número ... del seu protocol i que obra als folis 821 i següents de l'expedient administratiu– pel que fa a les afeccions fiscals, el Notari adverteix als compareixents que la finca descrita queda afecta als possibles deutes pendents per l'IBI i continua dient: *“I jo, el Notari, he obtingut per mitjans electrònics un informe de deutes relacionats amb l'impost sobre béns immobles (I.B.I.) dels immobles descrits, dels quals es troben en tots ells les quotes pendents corresponents a exercicis anteriors, dels quals ambdues parts són conscients.»*

Per tant, la societat recurrent no pot al·legar desconeixement del deute pendent de l'IBI.

Sisè.- En conclusió de tot allò exposat, cal remarcar que és l'administrador concursal el competent per classificar i establir els tipus de crèdit, així com la seva preferència i ordre d'imputació de pagaments.

L'import dels pagaments realitzats per l'administració concursal al compte de l'administració tributària municipal va ser imputat sobre els deutes tributaris en els termes indicats per aquella administració concursal, pagaments que no cobrien totalment el deute corresponent a les quotes d'IBI. Per aquest motiu, una vegada va ser dictada la interlocutòria de conclusió del concurs, de data 15/01/2023, (folis 1102 a 1105 de l'expedient) en què per insuficiència de la massa activa de la concursada per a satisfer els crèdits contra la massa, de conformitat amb el que s'estableix a l'article 485 del Reial decret legislatiu 1/2020, de 5 de maig pel qual s'aprova el text refós de la Llei concursal, s'acorda l'extinció de la part concursada i el tancament del seu full d'inscripció en el Registre Mercantil de Barcelona. Posteriorment es va iniciar el procediment de derivació de responsabilitat que permetia reclamar el cobrament d'aquests deutes, seguint el procediment legalment establert, a l'adquirent del bé afecte.

Setè.- No obstant això, si bé el procediment seguit en els expedients de derivació de responsabilitat per danys patrimonials respecte dels deutes tributaris de l'IBI corresponents als immobles objecte de controvèrsia i els exercicis 2013 i 2014 s'ha de procedir a la devolució dels interessos i recàrrecs generats en el procediment executiu de cobrament seguit posteriorment. Tot això en aplicació de la doctrina jurisprudencial establerta a la sentència núm. 586/2020, de 28 de maig, del Tribunal Suprem (recurs de cassació 5751/2017) per la qual s'estableix la improcedència de la via de constrenyiment, atesa la interposició d'un recurs contra la liquidació en període voluntari de pagament, sense que hagi recaigut resolució expressa en el moment en què es va dictar la provisió de constrenyiment, ni que s'hagi garantit la deute tributari.

Per això, i coincidint amb la proposta de l'Institut Municipal d'Hisenda,

ES PROPOSA

ESTIMAR PARCIALMENT el recurs d'alçada presentat, RETORNAR els recàrrecs i interessos generats en el període executiu de cobrament respecte les finques objecte de controvèrsia i exercicis 2013 i 2014 i DESESTIMAR el recurs d'alçada en tota la resta.